

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

26.07.2018.

Nr.89

(prot. Nr.30, 3.p)

Par elektroenerģijas sistēmas īpašnieka neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2018.gada 27.martā saņēma akciju sabiedrības „Latvijas elektriskie tīkli”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103379313, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „Latvijas elektriskie tīkli”), 2018.gada 27.marta iesniegumu Nr.20SV00-08/54 par ziņojuma iesniegšanu un elektroenerģijas sistēmas īpašnieka atbilstību neatkarības prasībām un atbilstības programmas izpildi 2017.gadā.

Ar 2018.gada 21.aprīļa vēstuli Nr.1-2.89/1343 Regulators pieprasīja AS „Latvijas elektriskie tīkli” papildu informāciju un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu pagarināja atzinuma par elektroenerģijas sistēmas īpašnieka neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību sniegšanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no AS „Latvijas elektriskie tīkli” iesnieguma saņemšanas dienas, tātad līdz 2018.gada 27.jūlijam. Regulatora pieprasīto informāciju AS „Latvijas elektriskie tīkli” iesniedza ar 2018.gada 11.maija iesniegumu Nr.20SV00-08/82. 2018.gada 25.jūlijā Regulators saņēma AS „Latvijas elektriskie tīkli” vēstuli Nr.20SV00-08/114 ar viedokli par tiesisko pienākumu (turpmāk – Vēstule).

Regulators konstatē:

1. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 21.¹panta trešo daļu un Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu” (turpmāk – Sertificēšanas noteikumi) 11. un 12.punktu AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir iesniegusi Regulatoram ziņojumu par elektroenerģijas sistēmas īpašnieka atbilstību neatkarības prasībām un atbilstības programmas izpildi 2017.gadā (turpmāk – Ziņojums) un publicējusi Ziņojumu savā tīmekļvietnē¹.
2. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.¹panta trešajai daļai AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir izstrādājusi atbilstības programmu, kurā noteikti konkrētu darbinieku pienākumi, kā arī pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi, un nodrošina pienācīgu minētās programmas ievērošanas kontroli.

¹ http://www.let.lv/wp-content/uploads/2015/09/LET_zinojums_regulatoram_2017.pdf.

3. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 21.¹panta otro daļu elektroenerģijas sistēmas īpašnieka valdes locekļi nevar vienlaikus ieņemt amatu vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta struktūrās, kas ikdienas darbībā tieši vai netieši ir atbildīgas par elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbībām. Elektroenerģijas sistēmas īpašnieks var izmantot tikai tādas vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta pakalpojumus, kas nodrošina tā komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru elektroenerģijas sistēmas īpašnieks, pildot savus pienākumus, ir saņēmis no elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un tirgus dalībniekiem. Elektroenerģijas sistēmas īpašniekam ir jānodrošina tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta.

4. Saskaņā ar Sertificēšanas noteikumu 8.2.apakšpunktu AS „Latvijas elektriskie tīkli” 2016.gada 24.februārī ir iesniegusi sertificēta informācijas tehnoloģiju (sistēmu) auditora – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „KPMG Baltics SIA” (turpmāk – KPMG Baltics SIA) – atzinumu par veikto darbību pietiekamību komerciālās informācijas konfidencialitātes nodrošināšanai (AS „Latvijas elektriskie tīkli” 2016.gada 24.februāra iesniegums Nr.20SV00-08/50). AS „Latvijas elektriskie tīkli” Ziņojumā apliecina, ka faktiskie apstākļi, kurus pārbaudīja KPMG Baltics SIA, nav mainījušies pēc būtības un nav nepieciešams veikt jaunu pārbaudi, lai apliecinātu AS „Latvijas elektriskie tīkli” veikto darbību pietiekamību komerciālās informācijas konfidencialitātes nodrošināšanai.

5. Regulators ir saņēmis elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas Nr.40003575567, juridiskā adrese: Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”) 2018.gada 5.jūlija iesniegumu Nr.500600/2.5/2018/2610 (turpmāk – Iesniegums), kurā AS „Augstsprieguma tīkls” ir norādījusi uz ierobežojumiem konkrētu elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu izmantošanā. AS „Augstsprieguma tīkls” vērš uzmanību uz akciju sabiedrības „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032949, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010 (turpmāk – AS „Latvenergo”), īpašumā (Dārzciema ielā 86, Rīgā) esošā AS „Augstsprieguma tīkls” aktīva – biroja ēkas kompleksa – neefektīvu izmantošanu. (*)². AS „Augstsprieguma tīkls” ieskatā, nekustamo īpašumu atrašanās AS „Latvenergo” īpašumā ietekmē pārvades sistēmas operatora darbības efektivitāti un neitralitāti, jo remontu un pārbūves darbu veikšanai šajos nekustamajos īpašumos ir nepieciešama AS „Latvenergo” iesaiste.

6. AS „Latvijas elektriskie tīkli” Vēstulē pauž viedokli saistībā ar potenciālajām izmaksām, kādas var rasties, ja tiek veikta AS „Latvenergo” īpašumā esošo AS „Augstsprieguma tīkls” aktīvu nodošana AS „Latvijas elektriskie tīkli” īpašumā. Kā arī AS „Latvijas elektriskie tīkli” Vēstulē informē par to, ka šobrīd tiek saskaņota vienošanās ar AS „Latvenergo” par Ēkas pārbūves iepirkuma procedūru un projekta realizācijas nodošanu AS „Augstsprieguma tīkls” vispārīgā kārtībā.

7. AS „Latvijas elektriskie tīkli” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2018.gada 26.jūlija sēdē paskaidroja, ka AS „Latvijas elektriskie tīkli” kā elektroenerģijas sistēmas īpašnieks ir darbojusies atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma prasībām un uzturēja Vēstulē pausto viedokli. AS „Latvijas elektriskie tīkli” lūdz izvērtēt šā lēmuma nolemjotās daļas 1.punktā minētā uzdevuma nepieciešamību un izpildes termiņu.

Izvērtējot AS „Latvijas elektriskie tīkli” iesniegtos dokumentus un informāciju, **Regulators secina**, ka pārskata periodā AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir ievērojusi Elektroenerģijas tirgus likuma 21.¹panta otrajā un trešajā daļā noteiktās prasības elektroenerģijas sistēmas īpašnieka neatkarības nodrošināšanai:

1. AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdes locekļi nav vienlaikus ieņēmuši amatu vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta – AS „Latvenergo” koncerna – struktūrās, kas ikdienas darbībā tieši vai netieši ir atbildīgas par elektroenerģijas ražošanas, tirdzniecības un sadales darbībām;

² (*) – satur ierobežotas pieejamības informāciju.

2. Regulatora uzmanības lokā nav nonākusi tāda informācija vai dokumenti, kas liecinātu, ka AS „Latvijas elektriskie tīkli” izmanto tādus vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta – AS „Latvenergo” koncerna – pakalpojumus, kas nenodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, kuru AS „Latvijas elektriskie tīkli”, pildot savus pienākumus, ir saņēmusi no elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un tirgus dalībniekiem;
3. AS „Latvijas elektriskie tīkli” tiek nodrošinātas tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta;
4. AS „Latvijas elektriskie tīkli” ir izstrādāta atbilstības programma, kurā ir noteikti konkrētu darbinieku pienākumi un pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi. AS „Latvijas elektriskie tīkli” nodrošina pienācīgu atbilstības programmas ievērošanas kontroli.
5. Pamatojoties uz šā lēmuma konstatējošās daļas 5.punktā minēto, Regulators vienlaicīgi secina, ka (*)² sadarbības modelis attiecībā uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pamatlīdzekļu apkalpošanu, uzturēšanu darba kārtībā, attīstību un modernizāciju, ievērojot AS „Augstsprieguma tīkls” vajadzības, nav efektīvs un negatīvi ietekmē AS „Augstsprieguma tīkls” neatkarību. Ievērojot minēto, Regulators secina, ka AS „Augstsprieguma tīkls” sadarbībā ar AS „Latvijas elektriskie tīkli” jāveic pasākumi, kas vērsti uz noslēgto līgumu un tajos ietvertu nosacījumu pārvērtēšanu.
6. Izvērtējot AS „Latvijas elektriskie tīkli” izteikto viedokli, Regulators neredz pamatu noteikt šā lēmuma nolemjošās daļas 1.punktā minētajam tiesiskajam pienākumam vēlāku termiņu. Atbilstoši AS „Latvijas elektriskie tīkli” norādītajam, šobrīd jau ir uzsāktas darbības tiesiskā pienākuma izpildei un saskaņota vienošanās ar AS „Latvenergo” par Ēkas pārbūves iepirkuma procedūru un projekta realizācijas nodošanu AS „Augstsprieguma tīkls” vispārīgā kārtībā. Vienlaicīgi Regulators nesaskata pamatojumu tiesisko pienākumu lēmumā neparedzēt, jo tā faktiskā izpildes uzsākšana 2018.gadā neattiecas uz šā lēmuma vērtēšanas periodu par elektroenerģijas sistēmas īpašnieka atbilstību neatkarības prasībām un atbilstības programmas izpildi 2017.gadā un Regulatoram šobrīd nav pamata konstatēt, ka šāda tiesiskā pienākuma uzlikšana būtu uzskatāma par nelietderīgu. Tāpat jāņem vērā, ka tiesiskais pienākums neparedz AS „Latvenergo” īpašumā esošo AS „Augstsprieguma tīkls” aktīvu nodošanu AS „Latvijas elektriskie tīkli” īpašumā un paredz rīcības brīvību attiecībā uz piemērotāko pasākumu īstenošanu tiesiskā pienākuma izpildei. Līdz ar to arī Vēstulē norādītie apsvērumi par papildu izmaksām aktīvu pārņemšanas gadījumā neietekmē tiesiskā pienākuma lietderību un piemērotību izvērtējamajiem tiesiskajiem un faktiskajiem apstākļiem.

Saskaņā ar Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmuma Nr.1/29 „Noteikumi par pārvades sistēmas operatora sertificēšanu” 14.punktu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma 21.¹panta trešo daļu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

1. uzdot AS „Latvijas elektriskie tīkli” līdz 2019.gada 1.aprīlim veikt atbilstošus pasākumus, lai AS „Augstsprieguma tīkls” veiktu visu pārvades sistēmas aktīvu attīstības, uzturēšanas, remontu un apkalpošanas darbus, kā arī jaunbūvju darbus vai atjaunošanas darbus, balstoties uz līdzvērtīgiem nosacījumiem, kādi ir noteikti attiecībā uz tādiem pārvades sistēmas aktīviem, kas atrodas AS „Latvijas elektriskie tīkli” īpašumā;
2. AS „Latvijas elektriskie tīkli” veiktie pasākumi neatkarības nodrošināšanai ir pietiekami.

Ja Regulators konstatē, ka AS „Latvijas elektriskie tīkli” neatbilst Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktajām neatkarības prasībām, tostarp, ka AS „Latvijas elektriskie tīkli” nespēj ievērot tai Elektroenerģijas tirgus likumā noteiktās saistības, Regulators var atcelt šo administratīvo aktu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis